

אווז הבר

בנובמבר הרוח שינתה כיוון באחת וסטרה בפניו של אווז הבר בדרכו מסיביר לאַסקס אשר בדרום-מזרח אנגליה. החורף הגיע. האווז ניתק לרגע ממבנה הווי של להקו והסתבך לו בענן שלא היה לו מה לחפש בגובה כזה. כששבו והתבהרו שמיו, לא היה הלהק אלא בומרנג מרוחק שכבר לא ישוב. איש מחבריו לא טרח אפילו לכופף לאחור את צווארו השלוח כחץ, לראות מה פשר התזזית הקלה בכנף שאילצה את האווזים לצופף נוצות. כיוון שלא היה מסוגל להתמודד לבדו עם הרוחות העזות שנשבו בגובה זה, ואולי משום שלראשונה בחייו היה לבד, הסתחרר האווז עשרות מטרים מטה ללא שליטה ונדמה כי סופו קרב. ואז, בגובה כמה עשרות מטרים מהקרקע, גובהו של בניין, נפנף בכל כוחו בכנפיו והשיב לגופו את הקלילות של העצמות החלולות. לא היה די בכך לבלום את נפילתו, וכשנחת בשלולית לרגליי התיז עליי קצת מים. את סיפור היפרדותו מהלהק לא סיפר אלא בגעגוע או שניים. ואני, בעצמי זה עתה נחתי בעיר, הבנתי לליבו וגם חשבת, שְׁעָגוּעַ וְגָעָגוּעַ אחד הם. התכופתי אל הציפור.

"לאן אתה?"

גע גע, השיב ופרש את כנפיו לתפארת, נפנף אך לא נסק. כמו אותן ניעות קטנות במדפים של כנפי המטוס לאחר הנחיתה. הייתי בדרכי לראות דירה להשכרה, וידעתי כי אם אאחר היא תינתן לאחר. אך משהו בצוואר המתוח של האווז, שנראה כאילו הוא מבקש לדבר אליי בגובה העיניים, לא הניח לי להמשיך. הבטתי סביב כמו בציפייה לראות אימא אווזה מחפשת אחריו, אך הרחוב עמד קפוא וריק. ואם אופיע בפתח הדירה עם אווז... חשבת לעצמי. גע, שב ואמר.

התכופתי, נגעתי, ונדהמתי לגלות כי משקל האווז לא עולה על משקל נוצותיו. קל היה ואוורירי. האצבעות נעלמו בתוך הפלומה הרכה, ונגעו בעור רק כאשר כף היד כמעט נעלמה מעין. עור אווז שהזכיר לי מייד את חבריו המרוטים, התלויים לראווה בחלונות המסעדות האסיאתיות לכל אורכו של רחוב זה. התביישתי.

"אני לא יכול לקחת אותך איתי", אמרתי לו אף על פי שעכשיו כבר היה בחיקי והביט בי בְּדִסְקִיּוֹת השחורות והמשקפות שלו. חיממנו זה את זה; הוא בנוצותיו ואני במעיל פוך; ושנינו ידענו שכבר נפל דבר בינינו.

בעל הדירה הביט בי בעד חריץ הדלת במבט מעוקם, אך לא יכול היה להסתיר את חיוכו לנוכח הצוואר השני שצמח מתוך מעילי.

"מה זה?"

"כתוב במודעה שמותר חיות מחמד", ניסיתי.

"כלב, חתול..."

"הוא לפחות לא משיר", התלוצצתי ותהיתי אם אכן זה כך.

"זה לא חוקי להחזיק בעל כנף בדירה", חתך ביובש.

"אנחנו בדרך לגן חיות", הוספתי והתפלאתי על כך שדיברתי ברבים.

בעל הבית לא התרשם.

"רק שלא ילכלך", אמר ופתח את הדלת בחוסר רצון.

עברנו חדר-חדר, ומבטי כל השוכרים הפוטנציאליים הופנו אלינו. האווז סובב את ראשו עד כדי מאה שמונים מעלות והשיב להם מבט סקרן. הדירה הייתה מרווחת ונעימה. לא רועשת ולא מוארת מדי. אך ברגע שנכנסנו לשירותים היה לנו ברור כשמש שהיא לא מתאימה.

"אני משכיר גם אחת בקומת הקרקע, קטנה יותר", אמר בעל הבית ולכסן מבט חשדני.

"שם יש אמבט..."

לקחנו אותה.

את מעט חפצי פיזורי בחדר היחיד ובמבואה לא גדולה מארון קיר, ולמרות עליבותה של הדירה חשבתי כי היה עלוב אף יותר לפזר את השניים-שלושה דברים שלי בחלל גדול מזה. לא פלא שבעל הבית הסכים לעצום עין ולהשכיר את המאורה הזו לגבר ואווז. השירותים, לעומת זאת, היו מרווחים יחסית ועל הקיר הצפוני הותקן אמבט, נסמך על רגלי אריה מברזל. האווז פרח מייד ונחת על הקרמיקה הלבנה, כפותיו השחורות מחליקות על פניה. לבסוף התייצב ותקע מבט שואל בברז החלוד.

מילאתי לו.

"אני רעב..." אמרתי ספק לי ספק לו, אך הוא היה בשלו והרגשתי נוח לעזוב אותו

כך, משתכשך.

בסופרמרקט קניתי לחם, חלב, ביצים וכמה מגשים של פיצה קפואה. תפריט של רווק. נעצרתי ליד המקפיא, החלקתי את דלת הזכוכית והבטתי בשלל דגים שגורלם לא שפר עליהם. הגרמנית שבפי לא כללה מיני דגים. ניסיתי לשפוט אותם על פי המראה, אך כולם נראו קפואים ואומללים במידה שווה. שלפתי את הנייד ותרגמתי: לִבְרֶק, סול, צלופח... אבל מה הוא אוכל?

עיינתי בערך "אווז" בוויקיפדיה: "סוגי אווזים: אווז, אווז לבן, פֶּרְנֶטָה. לאווז יש צוואר ארוך באמצעותו הוא שולֵה מזון מן המים וצבעו נע בין לבן לאפור".

מצבעו החום-אפרפר של האווז, בטנו הכהה והחישוק הלבן שעוטר את שורש צווארו כעדי הסקתי כי ככל הנראה מדובר באווז ברנטה כהה-בטן.

"שולה מזון מן המים..." הדהדתי בקול וראיתי את הבל פי; כל אותה העת עמד מכסה

המקפיא פתוח. סגרתי את המקפיא ופתחתי גוגל מפות.

הזואולוגִי־שֶׁר־גֶרְטֶן, גן החיות הגדול של ברלין, היה במרחק עשרים דקות הליכה

מִקְנֶטְשְׁטְרָאָסָה שבו שכרתי זה עתה חדרון.

אולי נמלט מגן החיות?

בדרך לשם עצרתי שוב בדירה וצילמתי את האווז מכמה זוויות. עכשיו הוא פשוט צף לו באמבט כמו אותם ברווזוני גומי כתומים, רק גדול יותר ונוצתי. מדי פעם נטע את מקורו השחור בין נוצותיו, החליק אותן, ואז שב ושלף אותו. ידעתי כי אין טעם שאקח אותו איתי. גן החיות הוא לא מקום לחיות.

בגן החיות, כמו בסופרמרקט, תרתי אחרי החיות על פי האוירים שעל גבי השלטים עד שמצאתי את ממלכת בעלי הכנף. היא הייתה ריקה, נטושה, פה ושם נוצה מתבדרת על הגדר או צפה על פני המים שכמעט קפאו. תחבתי את ידי עמוק לכיסי המעיל. כבר פניתי ללכת כשהבחנתי בגבר כבן חמישים, לבוש סרביל של גן החיות.

"סליחה", פניתי אליו.

"כן?"

"איפה כל האווזים?"

"במתחם הפנימי", אמר. "עונת נדידה עכשיו, קר מדי בחוץ".

"אה. יש לי שאלה בנוגע לאווזים..."

התקרבתי והראיתי לו את התמונות של האווז באמבט.

"אתה מזהה את האווז הזה?"

"איפה זה צולם?" שאל בפליאה.

היססתי. זה עתה שכרתי לשנינו דירת חדר מרופטת.

"זה נראה כמו אווז בר מזן ברנטה", אמר.

"כך חשבתי", חייכתי בגאווה.

"הוא לא מכאן".

"אתה יודע אולי מה הוא אוכל?"

"הם ניזונים מעשבים שהם מלקטים במקורם או מעשבי ים".

"אתה יודע איפה אני יכול להשיג כאלה?" שאלתי במבוכה.

האיש כיווץ את מצחו ונענע בראשו.

"אנחנו מקבלים את המשלוחים שלנו קפואים מסיביר".

"סיביר?"

"משם הם באים. הם נודדים דרומה לקראת החורף ושבים באביב".

לפתע גבותיו נמתחו כלפי מעלה והוא חייך בפה מלא.

"תנסה ברוגצ'קי", אמר, "וילמרסדורפרשטראסה".

"וילמרס... מה?"

הוא ביקש את הנייד שלי וסימן את הכתובת על המפה. עשר דקות הליכה מהפוך שלי.

"הם מוכרים שם דגי מאכל חיים ומאכלים אותם בעשבי ים. רשמתי לך גם את הנייד

שלי, לכל מקרה", הוסיף. "אני קארל".

"תודה רבה לך".

"בבקשה. אני מקווה שלא מילאת לה אמבט עם מים חמים..."

"לה?" אמרתי. "מה פתאום..." ומיהרתי הביתה.

טבלתי זרועי עד המרפק במים שהתקררו בינתיים. האווזה שלחה את ראשה מתחת למים והביטה במעשיי. לאחר מכן שלפה צוואר יבש לחלוטין. גע, אמרה.

"רעבה... גם אני", נזכרתי לפתע. "אני כבר חוזר..."

גל סירחון של דגים שטף אותי כשנכנסתי לרוגצקי וידעתי שאני במקום הנכון. ניגשתי לדלפק, מאחוריו ניצבו מכלי ענק עם דגים שונים, ואחד עם סרטנים חבולי צבתות. היצורים החיים נראו אומללים לא פחות מחבריהם במקפאי של הסופר. פילטר תעשייתי פלט בועיות לתוך המים שהרקידו אלומות של עשבי ים. הצבעתי על המכל של הפורלים. "אה, איש ויל..." פרשתי את אצבעותיי וניסיתי להרקיד אותן כמו העשבים. "פונף פורלן, יאבול" האישה כבדת הבשר מאחורי הדלפק ניגשה לשלות את הדגים ברשת. היא הספיקה לחבוט למוות בראשו של אחד מהם לפני שהודעקתי. "לא!"

"ואס דן?" התרגזה.

"גראס..." הרקדתי שוב את אצבעותיי.

"דאס גהט יא נישט".

"ביטה", ביקשתי, "אני צריך להאכיל אווז".

"ואס?"

"אנטה, אנטה", אמרתי ותוך כדי נזכרתי שזה ברווז ולא אווז.

האישה הצביעה על הדלפק מאחוריי, שם שכבו להם כנף לכנף תריסר ברווזים עירומים ומלוקי ראש. נמלאתי חלחלה. ויתרתי ושלמתי בעבור הפורל המת.

עשיתי דרכי לחנות חיות, שם קניתי שלל דגיגונים צבעוניים, עליזים להפליא, שלא היה להם מושג במה הסתבכו.

אולי בכל זאת יהיה אפשר לעניין את האווזה במזון יותר אתגרי, חשבתי לעצמי. פתחתי את השקית ושחררתי את הדגיגונים למימי האמבט. שבעה כתמים התרוצצו לכל עבר. האווזה הביטה בהם בשוויון נפש ואז שבה לענייניה. "לא רעבה?" שאלתי.

"את צמחונית..."

גע, אישרה.

מה אעשה עם הדגיגונים האלה? עכשיו אני צריך להאכיל גם אותם... הפלאפון שלי צלצל. זו הייתה אמי. לא שוחחנו מהבוקר. "רק רציתי לשאול איך הלך עם הדירה", פתחה כמתנצלת. "חתמתי".

"ברצינות, כל כך מהר? חשבתי שייקח זמן למצוא דירה..." "באמת חשבתי".

"נו, איזה יופי! תתחדש".

"תודה".

האווזה תלתה בי מבט שואל. כיסיתי את הפלאפון ולחשתי: "אימא שלי".

"איפה הדירה?"

"בשך'לוט'בונ'ג".

"זה הרובע של סבא וסבתא..."

"אני יודע".

שתיקה קצרה. מירוק הנוצות.

"כבר דיברת עם סבתא שלך?"

"עוד לא... מה שלומה?"

"לא טוב... כרגיל עניינים עם הבטן, אוכלת כמו ציפור. היא תשמח לשמוע ממך".

"אני לא כל כך בטוח", אמרתי.

"תראה נומי, זה לא שהיא לא שמחה בשבילך. זה פשוט לא משמח אותה שהנכד שלה

גר בברלין. היא בכל זאת עזרה לך עם הדרכון..."

לפתע האווזה פרחת מהאמבט בקול שקשוק כנפיים ונחתה בחיקי.

גע גע! תבעה.

"מה זה?" שאלה אמי.

"זה... רעש מבחוק", אמרתי וניסיתי לאזן את האווזה שעוד נפנפה בכנפיה ופיזרה

נוצות לכל עבר.

"הדירה רועשת? אתה לא גר ליד פסי רכבת, נכון?"

"טוב, אימא..."

"מחוממת? לא קר לך?"

"יש לי את המעיל של סבתא".

ואז נעצה האווזה את מקורה בסל הקניות שנח בחיקי, ושלפה משם את הפורל המת.

היא נעצה מבט בתקרה וגמעה אותו בשתי לגימות. ראיתי את הדג מחליק במורד גרונה.

"דבר איתה..."

לפנות ערב צחצחתי שיניים מול המראה המהוהה בשירותים והבטתי באווזה שטה לה

בשלווה באמבט, צווארה מעוקל כצמה ונח על שכמה, מקורה חפון לה בין נוצותיה

ושמורותיה עצומות.

מה אני עושה איתך? שאלתי את עצמי. אף שהייתי חייב להודות שהערב היה בודד

הרבה יותר לולי האורחת הבלתי צפויה.

לבשתי פיג'מה וניצבתי מול מזון עירום מסדין, כרית ושמיכה. מרוב שדאגתי לרווחתה

של האווזה, שכחתי לדאוג לעצמי. פרשתי כמה בגדים על המזון, נשכבתי לישון והתכסיתי

במעיל של סבתי.

בלילה חלמתי שאני לובש את מעיל הפוך, ולפתע הוא מתחיל להשיר נוצות בקצב מסחרר

ואני מוצא את עצמי בגובה רב, מעל בניינים ופסי רכבת, נוסק אל על או בעצם נופל אלי

תהום ומותיר אחריי שובל נוצות כמו נתיבים של מטוס סילון.

בבוקר התעוררתי לקול קרקור השעון המעורר. מישוהו משך במעיל ונהיה לי קר. האווזה עמדה לצד המזון וגעגעה. נזכרתי שלא כיוונתי בעצם את השעון המעורר. טוב עשתה, כי היא העירה אותי בדיוק בזמן לשיעור גרמנית הראשון. התפשטתי ונכנסתי לשירותים, אך לא יכולתי להתקלח כי הדגיגונים עוד שחו באמבט. פיזרתי להם מעט מזון דגים שקיבלתי מהמוכר בחנות החיות. מייד נזנקו לפני המים, ופיותיהם הקטנים שואבים את האצות השקופות. פתחתי את ברז הכיור, שטפתי את פניי והתזתי מעט מים קרים על חזי ובתי שחיי. "אני זו", אמרתי לאווזה. "אביא לך עוד פורל כשאשוב".

בשיעור גרמנית המורה לימדה אותנו איך לומר "קוראים לי כך וכך, אני בא מכאן ושם, אני בן כך וכך", ואז להפנות את השאלה ליושב מימיננו, וכך הלאה עד שסגרנו את המעגל.

"איש הייסה טארק, איש קומה אאוס איגיפטיאן, איש בין דריי אונד דרייציש יהרה אלט", אמר שכני משמאל במבטא ערבי. "וי הייסט דו? ווהר קומסט דו? וי אלט ביסט דו?" שאל.

"איש הייסה נעמן, איש קומה אאוס ישראל, איש בין נויין אונד צוואנציש יהרה אלט", השבתי במבטא ישראלי.

"סהר גוט!" אמרה המורה.

חשבתי על האווזה, לבדה בבית.

בסוף השיעור הזכירה לנו המורה שאם עוד לא נרשמנו במשרד לרישום אוכלוסין, "אנמלדונג", עלינו לעשות כן בהקדם. כל מה שצריך זה דרכון וחווזה שכירות. "בגרמניה אתה המסמכים שלך", התלוצצה באנגלית במבטא גרמני וחייכה כמתנצלת.

בדרך למשרד לרישום האוכלוסין עצרתי שוב ברוגצקי. האישה כבדת הבשר החמיצה מבט כשראתה אותי.

"ויסן זי שון?" שאלה בחוסר סבלנות.

"פונג פורלן ביטה", עניתי ופרשתי שוב את אצבעותיי.

"זישר?"

"זישר".

את הדגים המומתים והמנוקים נשאתי עימי למשרד לרישום אוכלוסין, שם נרשמתי כאזרח גרמני המתגורר בקאנטשטראסה 51, 10625 ברלין, מרחק שתי תחנות רכבת מהירה מההדירה שבה סבתי התגוררה כילדה, או עשרים דקות ברגל.

האווזה קיבלה את פניי כמו כלב שמתגעגע לבעליו. היא געגעה, ניקרה את נעליי ונפנפה בכנפיה. ידעתי כי זה ככל הנראה בגלל הפורלים, ובכל זאת שמחתי על כך. היא חטפה את הדג מידי עוד לפני שהספקתי להגיש לה וגמעה אותו בשתי לגימות. את ארבעת הנותרים שמתי במקרר שעמד ריק, פרט לקרטון חלב פתוח וביצים. התכופתי אליה.

"איש הייסה נעמן, איש קומה אאוס ישראל, איש בין נוינ אונד צוואנציש ירהה אלט. וי הייסט דו? ווהר קומסט דו? וי אלט ביסט דו?"

האווזה הביטה בי במבט תמה, ואז נפנתה מהמטבח וצעדה לכיוון השירותים. ניסיתי להיזכר בשמה של מפקדת להקת אוווי הבר בסדרה המצוירת 'נילס הולגרסון' שבה נהגתי לצפות בבוקרי החופש הגדול בילדותי.

"נילס, אוג, מולי..." מלמלתי לעצמי.

דפיקה נשמעה על הדלת.

סגרתי את האווזה בשירותים וניגשתי לפתוח את הדלת.

בפתח ניצב בעל הבית. הוא ביקש לראות את ה"אנמלדונג".

"בבקשה", הצגתי בפניו את המסמך ותהיתי כיצד ידע לבוא רגע אחרי שחזרתי מהמשרד לרישום אוכלוסין.

"החיה לא יכולה להישאר", אמר.

נו בטח, עכשיו אחרי ששילמנו שכר דירה חודשיים מראש...

"בסדר", אמרתי.

האווזה השתכשכה בקול רם באמבט לאות מחאה.

"אקה!" נזכרתי.

"עד סוף השבוע", קבע.

התיישבתי על מכסה האסלה ופתחתי את הלפטופ על ברכיי. תחקיר אווזים. האווזה שיחקה תופסת במקורה עם הדגיגונים באמבט. תקתקתי "אווז ברנטה" וחשבתי על ארוחת הערב. בקושי היה מה לאכול במקרר. העמוד לא נפתח, ונזכרתי כי בעצם לא התקנתי עדיין אינטרנט בדירה. שלפתי את הנייד עם חבילת הגלישה, אך לא הייתה קליטה. הכוך שלי היה דירת חצי מרתף. כיוונתי את המכשיר לכל הכיוונים, ולפתע התקבלה הודעת טקסט.

"נומי, כבר דיברת עם סבתא?"

החלקתי את ההודעה כלפי מעלה וגללתי את רשימת אנשי הקשר החדשים.

"קארל לְמָקָה", ענה קול גבר.

"שלום קארל, קוראים לי נעמן. אה, נפגשנו בגן החיות..."

"אה, כן. מה שלום האווזה?" שאל.

"היא בסדר, אני חושב. אבל היא לא יכולה להישאר אצלי. אני לא יודע למי לפנות".

"מה הכתובת שלך?" שאל.

"קאנטשטראסה 51, זה פה בשרלוטנבורג".

"אקפוץ אחרי העבודה".

לפנות ערב התייצב קארל בפתח הדירה. לרגע לא זיהיתי אותו מחוץ לסרבל הירוק של גן החיות. הוא היה רחוק ושערו משוך לאחור בגל, והוא הדיף ריח רענן של אפטר שייב. אפשר היה לחשוב שהוא עובד במשרד רואי חשבון. הוא הושיט שקית זבל גדולה.

"הבאתי לה מגן החיות שלא תגווע ברעב", אמר.

השקית הייתה מלאה בעשבי ים רטובים והריחה מאצות.

"תודה. האכלתי אותה בפורלים בינתיים".
 "פורלים?" התפלא. "הם לא אוכלים דגים..."
 משכתי בכתפיי.
 "אפשר לראות אותה?"
 לקחתי אותו לשירותים. האווזה שחתה עם הגב אלינו וסובבה את צווארה אל האורח במלכותיות.
 "בחיי!" פלט. "איך היא הגיעה אליך?"
 "נפלה מהשמיים. חשבתי שאולי ברחה מגן החיות".
 "אין לנו אווזי ברנטה", נענע בראשו.
 "מה אני עושה איתה?"
 קארל המשיך לנענע בראשו.
 "אני יכול למסור אותה לגן החיות?"
 "זה לא פועל ככה".
 "חווה? משהו?..."
 קארל התקרב אל האווזה ובחן אותה מקרוב.
 "בחיי..." פלט שוב. הפעם יותר מהתפעלות מאשר מפליאה.
 הוא התיישב על דופן האמבט וניסה להיזכר במשהו.
 "ישנה החווה הזו, פה מחוץ מברלין, פורסט־האוס משהו..."
 "יש להם שם אווזים?"
 "יש". לפתע צקצק בלשונו.
 "יש להם גם מסעדה אורגנית..."
 "אין אפשרות להחזיר אותה ללהקה שלה?"
 "איפה תמצא אותם עכשיו?"
 האווזה הגיעה לקצה האמבט והסתובבה אלינו. קארל שלף עשב ים מהשקית והציע לה.
 "מאיפה אתה?" שאל.
 "ישראל".
 קארל הנהן.
 "סבתא שלי גרה פה פעם, לא רחוק", אמרתי לפתע.
 "שלי עדיין גרה פה", אמר קארל.
 האווזה לעסה בשקט.
 "הסיכוי הכי טוב שלך הוא לשחרר אותה באגם ולקוות שתשרוד בחורף", אמר לבסוף.
 "באביב האווזים ינדדו חזרה, ואולי היא תצטרף ללהקה שלה".
 "לא יהיה לה קר בחוף? האווזים בגן החיות היו במתחם..."
 "הם כבר מבויתים. זו אווזת בר. קר פה, אבל הרבה יותר חם מסיביר, תאמין לי".
 "אז למה שלא תשרוד?"
 "בכל זאת, היא כבר לא צעירה..."
 "היא לא?" הבטתי באווזה ששטה באמבט כשליטה יחידה באגם. משום מה חשבתי
 אותה לבת גילי.

"לא סתם היא נפלה מהשמיים", אמר והגיש לה עוד עשב.
האווזה שאבה את העשב כמו ספגטי.
"כשאתה משחרר אותה תצלם תמונה או סרטון אם אתה יכול, ותשלח לי. בסדר?"

טיגנתי לי פורל לארוחת הערב וניסיתי לתכנן את יום המחרת: לאיזה אגם כדאי לנסוע, איך אני לוקח אותה איתי, מה קורה אם עולה פקח על הרכבת... הלכתי לאיבוד במחשבות ולא שמתי לב שהאווזה עזבה את האמבט בינתיים, באה למטבחון ונעמדה לצידי. היא התבוננה בי בהשתאות.

"יש פיצה, אבל אין תנור..." הסברתי.
האווזה לא התיקה מבטה ממני.
"יש לך עשב", הצטדקתי.
גע, אמרה.
"בסדר", נשברתי והגשתי לה עוד פורל.

למחרת בבוקר עליתי על הרכבת המהירה ואחזתי בכרס האווזה שהתפיח קלות את המעיל. אך מכיוון שהמעיל היה תפוח בין כה וכה, אף אחד לא שם לב. אם לומר את האמת, היו ברכבת אנשים הלוושים באופן הרבה יותר משונה ממני, ולא בלתי מתקבל על הדעת שהבריוח חיות משק שונות.

הרמקולים צפצפו ודלתות הרכבת נסגרו. האווזה נבהלה ושלפה את צווארה החוצה. כמה ילדים צחקו למרא, אך רוב המבוגרים היו שקועים באיפונים שלהם ולא טרחו לבדוק במה מדובר, ואלה שבכל זאת הרימו את הראש לרגע כבר לא שבו לאיפון. האווזה הביטה בנוף שהלך ונמרח בחלון ככל שהרכבת צברה תאוצה, ולפתע – ואולי היה זה אינסטינקט – הרגשתי את כנפיה כמו מנפנפות בתוך המעיל.
זה סימן טוב, חשבתי לעצמי, היא רוצה לעוף.
"עוד שתי תחנות", לחשתי לה והילדים שבו וצחקו.

צעדתי עד לשפת אגם ואנזה שהיה ריק ככל שהעין משגת. בכל זאת היה חורף. פתחתי את רוכסן מעילי ואחזתי את האווזה בידי.
"זהו זה", אמרתי, "מכאן את ממשיכה לבד".
היא הביטה בי כלא מבינה.
"אני לא מסלק אותך. זה לטובתך..."

האווזה נעצה את מקורה בחזה והחלה ממרקת את הנוצות השחורות. לא ידעתי מה לעשות. לספור עד שלוש ולזרוק אותה באוויר, ולקוות כי איזה אינסטינקט תעופה ייכנס לפעולה? ומה יקרה אם תיבהל ותתרסק חזרה – או גרוע מכך: תנחת כמה מטרים בתוך האגם, ואני אצטרך להיכנס למים ולהוציא אותה. אלקה בהיפותרמיה תוך שלושים שניות, מעיל או לא מעיל...

"בבקשה, אקה..." התחננתי.
היא שלפה את מקורה והביטה בי.

"אחת, שתיים וש-" ואז הפרחתי אותה כלפי מעלה, היא נפנפה בכנפיה כמו באותו יום שבו נחתה בשלולית לרגליי, ובן־רגע כבר הייתה באמצע מעוף היישר אל לב האגם. בהצלחה לך, איחלתי לה בליבי.

היא הפסיקה לרגע את הנפנוף, מתחה כנפיה, דאתה ואז נטתה על צידה כמו אותם מטוסי בואינג שפונים תוך כדי המראה.

היא כבר יודעת את הדרך, חשבתי לעצמי ונעצבתי על האווזה הזו שהייתה שלי לרגע; החברה הראשונה שלי בעיר.

האווזה נטתה עוד ועוד על צידה ואז שבה לנפנוף בכנפיה בכל הכוח, נמלטה מתוך נתיב האוויר שנשא אותה, ולתדהמתי עשתה סיבוב פרסה. לא עברו חמש שניות והיא נחתה בחיקי בקול שקשוק וגעגוע, ולא נותר לי אלא לתפוס אותה ולעטוף במעילי. "מה את עושה?!" צעקתי עליה, אך בקולי לא הייתה אף לא נימה של נויפה. גע, השיבה וניקרה את פניי בעדינות.

בדרך חזרה ברכבת כבר לא הסתרתי אותה במעיל. שיעלה פקח ויתפוס אותנו, מה אכפת. האווזה געגעה בחן לעבר קבוצה חדשה של ילדים, שצילמו אותה באיפונים שלהם. שלפתי את שלי, עשיתי איתה סלפי ושלחתי אותו לקארל. איש הקשר היחיד שלי בעיר. ואולי סוג של חבר?...

לא עבר רגע והטלפון צלצל.
 "לא רוצה, לא צריך", עניתי בקול משועשע.
 "נעמן, אתה שומע אותי?"
 "סבתא?"

"זאת סבתא".
 "שלום סבתא", הגברתי את קולי. לפתע הייתי ער להחריד לעובדה כי כולם מסתכלים עליי.
 "אני לא שומעת אותך כל כך טוב, אתה יכול בבקשה להגביר את הקול?"
 "שלום סבתא", כמעט צעקתי, "את שומעת אותי?"
 "מה זה כל הרעש הזה?"

"אני... בחוץ".
 "ומה שלומך שם?"
 "אני בסדר גמור. מה שלומך?"
 "אימא אמרה שמצאת דירה".
 "כן, מצאתי".
 "בשרלוטנבורג", אמרה ולא הציבה סימן שאלה.
 "נכון".

האווזה הייתה מרוכזת בשיחה כמו שאר האנשים בקרון.
 "כמה מעלות בברלין?"
 "אה... קרוב לאפס נדמה לי. קר".
 "כן, אני זוכרת".
 "יש לי את המעיל שלך", הוספתי.

סבתא השתעלה קלות ואז כחכחה בגרונה.
 "אני שמחה שמישהו משתמש בו. מאז שהגעתי לארץ לא לבשתי אותו. אולי בחורף אחד שעלינו לירושלים והיה קר".
 "חם אצלכם עכשיו?"
 "יש לך עם מי לעשות ארוחת שבת?" השיבה בשאלה.
 "לא", הודיתי. לא שמתי לב שהיום יום שישי.
 שתקנו יחד.
 "איך נראית שרלוטנבורג?"
 "אה, יפה, קצת אפורה, מאוד אירופאית".
 "תצלם קצת ותשלח לאימא שהיא תראה לי. אני דווקא הייתי שמחה לבקר אותך שם, אבל אני כבר אישה מעל תשעים ואין לי כנפיים".
 האווזה געגעה בקול.
 "מה אמרת?"
 "אצלם לך", הבטחתי.

קארל התקשר אליי לעת ערב, הוא ראה את התמונה ששלחתי לו.
 "לא הלך?" שאל.
 "ניסיתי, אבל היא עפה בחזרה אליי".
 "כנראה היא יודעת מה טוב בשבילה... תביא אותה ביום שני לגן החיות ונסה לקלוט אותה".
 "בסדר גמור", אמרתי. "תגיד, אתה רוצה אולי אליי לארוחת ערב?" שאלתי
 פתאום ומייד התחרטתי.
 "אה..." קארל התמהמה.
 "זה יום שישי פשוט, לא משנה..." מלמלתי במבוכה.
 "בשמונה מתאים?"
 "אה, מתאים, כן", אמרתי ופתאום הרגשתי שאני מחייך.

קארל התייצב שוב בפתח הדירה, הפעם היה אף מגולח יותר מאשר בפעם שעברה והריח מאותו אפטר שייב. הוא היה לבוש יפה מדי לעומת העליבות של דירתי הקטנה, והביא עימו לחם ומלח.

"זה מנהג כשעוברים דירה", הסביר, "למזל טוב".
 התיישבנו לאכול. דגים, איך לא.
 "אתה לא מדליק נרות או משהו?" שאל קארל בעדינות.
 "סליחה?"
 "חשבתי שארוחת שבת זה משהו מיוחד אצלכם", אמר כמתנצל.
 "אני חילונית", הסברתי, "אנחנו בדרך כלל לא..."
 קארל הנהן ושתק. הבטתי בבקבוק היין העטוף נייר שהניח קודם על השולחן.
 "למה לא", אמרתי.

קארל חיך והזדקף במושבו.
 במגירת המטבחון מצאתי נר חצי אכול ולקארל היה מצית. הנחנו מפיות על ראשינו
 והקראתי את הברכה מהפלאפון.
 "ברוך אתה אדוני אלוהינו מלך העולם בורא פרי הגפן. אמן."
 "אמן", הדהד קארל ולגם מן הכוס.
 "זה נקרא קדיש, נכון?"
 "קידוש", תיקנתי.
 קארל הנהן.
 "איפה היא, אגב?"
 פתחתי את דלת השירותים בשקט בלי להדליק את האור. האווזה שטה לה על המים,
 ישנה. היא פקחה לרגע עיניים והביטה בנו. ניצלתי את ההזדמנות והצעתי לה חתיכת דג,
 אבל היא רק הביטה בו בעצב ועצמה שוב את עיניה.
 "כמה שעות היא ישנה ביום?" שאל קארל.
 "אה, לא ספרתי. רוב היום."
 "היא נראית פחות טוב מפעם שעברה. תגיעו ביום שני מוקדם בבוקר".

במהלך יום שבת האווזה לא יצאה מהאמבט וניקרה רק מעט פירורי לחם שהשלכתי
 למים. הדגיגונים ריצדו מתחתיה כמו פרסומת עליזה. בסופו של דבר, נשאתי אותה מחוץ
 לאמבט בעצמי ונוכחתי כי משקלה פחת והיא בקושי מצליחה לשמור את צווארה זקוף;
 מדי כמה רגעים שב הצוואר והתעקל והמקור נח על אמותי, יבש וקר.
 בבוקר יום ראשון ארזתי את האווזה במעיל של סבתי ויצאתי החוצה. שתשאף מעט
 אוויר צח, חשבתי לעצמי. הלכנו עשרים דקות ברגל לבניין שבו התגוררה סבתי בעבר.
 רציתי לצלם בשבילה כמה תמונות, כפי שהבטחתי.
 צלצלתי בפעמון הכניסה, ובגרמנית עילגת הסברתי כי אני רק רוצה להיכנס לחצר
 ולצלם כמה תמונות. מובן שלא פתחו לי. לבסוף פתחה לי ילדה קטנה עם קורקינט
 שבדיוק חזרה לבניין. היא חייכה למראה האווזה.
 "וְיֵיסֵט זֵי?" שאלה אותי.
 "אקה", אמרתי.
 "הלו אקה, איש בין רוזה", ליטפה את ראשה בעדינות.
 החצר הפנימית נפתחה לשלושה אגפים, ולא ידעתי באיזה מהם התגוררה סבתי.
 ניסיתי להתקשר אליה אך היא לא ענתה, גם אמי לא. הילדה התלוותה אליי, וביקשתי
 ממנה לצלם אותי על רקע הבניין כשהאווזה בידי.
 "וזהנן זי היר?" שאלה אותי.
 "נֵיין, מֵיִינֶה גְרוֹסמוֹטֶר..." ובו ברגע פרחה האווזה מידי ונסקה מעלה כאילו שבו אליה
 כוחותיה באחת.
 "אקה!" קראתי אחריה, אך היא כבר הייתה בגובה רב. לקחתי את הפלאפון מידיה של
 רוזה, שהביטה באווזה מוקסמת, והספקתי עוד לצלם אותה פורשת את כנפיה הזקנות
 מעל שמיה האפרוריים של שרלוטנבורג, עד שנעלמה מהמסך.